

Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen

10 april 1991

340-39

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport over het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-239-X

Trefw.: milieu-effectrapportage / Wijchen / bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen.

Aan de gemeenteraad van Wijchen
Kasteel Wijchen
Kasteellaan 22-24
Postbus 9000
6600 HA WIJCHEN

uw kenmerk
EZ10/Duifhuizen

uw brief
13 feb. 1991

ons kenmerk
U434-91/Od/yh/340-38

onderwerp
advies voor richtlijnen m.e.r. bedrij-
venterrein Groot Bijsterhuizen

Utrecht,
10 april 1991

Met de boven vermelde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport (MER) t.b.v. de besluitvorming over het voornemen tot realisatie van het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen.

Hierbij bied ik u het advies van de Commissie aan, overeenkomstig artikel 41n van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Onder verwijzing naar de samenvatting van het advies vraag ik graag uw speciale aandacht voor het volgende:

1. Status van Bijsterhuizen-zuidoost

Uit de startnotitie en de mondelinge informatie van de initiatiefnemer en het bevoegd gezag komt naar voren, dat in dit geval sprake is van één initiatief voor een bedrijventerrein, dat op het grondgebied van twee gemeenten is geprojecteerd: het grootste deel (waarmee de drempel van de m.e.r.-plicht wordt overschreden) op het grondgebied van de gemeente Wijchen en een klein deel op Nijmeegs grondgebied. Tevens is aangekondigd, dat het MER zal worden opgesteld ten behoeve van de vaststelling van het bestemmingsplan over dat deel van het bedrijventerrein, dat op Wijchens grondgebied gepland is.

Het feit, dat enkele boerderijen op het Nijmeegs deel van het bedrijventerrein al zijn verwijderd, en dat de grond voor de eerste bedrijfsvestiging reeds is uitgegeven, leidt er nog niet toe, dat dit deel van het initiatief - realisatie van het bedrijventerrein Bijsterhuizen-zuidoost - als afgerond kan worden beschouwd. Uit de startnotitie blijkt bovendien, dat *ook de besluitvorming over dit deel van het initiatief nog niet is afgerond*.

De Commissie acht het daarom wenselijk te streven naar een besluitvorming, waarbij besluiten over het gehele initiatief worden gebaseerd op het milieu-effectrapport. Daarbij zou de gemeente Nijmegen haar besluitvormingsprocedure over Bijsterhuizen-zuidoost (die verloopt via een artikel-19-procedure ingevolge de Wet RO) moeten opschorten totdat het MER voldoende milieu-informatie levert voor afronding van de besluitvorming. Het gemeentebestuur van Nijmegen wordt dan naast dat van Wijchen bevoegd gezag in de procedure.

Bij dit alles zou tevens een rol kunnen spelen, dat Wijchen naast de procedure voor bestemmingsplanwijziging ook al een procedure heeft gestart voor een structuurplan, waarin sprake is van een reservering onder bepaalde voorwaarden voor een bedrijventerrein (het Wijchens deel van Groot Bijsterhuizen). Mocht blijken, dat een besluit over het structuurplan eerder dreigt plaats te vinden dan dat over het bestemmingsplan, dan dient de informatie uit het MER naar het oordeel van de Commissie ook een rol te spelen bij de vaststelling van het structuurplan.

De Commissie hecht eraan, dat op korte termijn meer duidelijkheid ontstaat over de mogelijkheid van formele deelname van de gemeente Nijmegen in de besluitvorming als tweede bevoegd gezag. Dit kan reeds consequenties hebben bij de vaststelling van de richtlijnen.

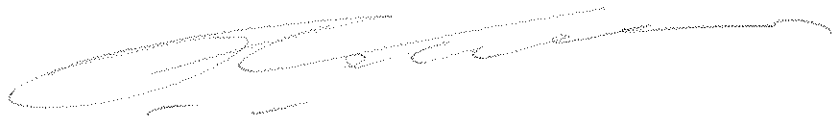
Tevens zal voordien moeten worden vastgesteld of (vrijwillige) coördinatie van de beide RO-besluiten zal plaatsvinden, en welke gemeente deze coördinatie zal verzorgen.

2. Lange-termijn-gevolgen

Via de bestemmingsplannen of voorbereidingsbesluiten wordt de bestemming vastgelegd van het gebied, waarin het bedrijventerrein is geprojecteerd. Om een milieuhygiënisch en landschappelijk verantwoorde situatie te garanderen, zal het echter nodig zijn om, ook ná het besluit waarvoor het MER wordt opgesteld, milieu-overwegingen een rol te laten spelen in het acquisitiebeleid, het uitgiftebeleid, de zonering en de fasering die daarbij worden aangehouden, en bij het beheer van het terrein. Dit geldt des te zwaarder, omdat het bedrijventerrein in principe bedoeld is voor een lange periode, en omdat - althans op dit moment - geen exact beeld bestaat van het type bedrijven, dat zich op het terrein zal kunnen vestigen.

De Commissie is daarom van mening, dat de bij m.e.r. wettelijk verplichte evaluatie bij de verdere invulling en vormgeving van het terrein een rol zou dienen te spelen.

Met dit richtlijnenadvies hoopt de Commissie een zinvolle bijdrage te leveren aan de besluitvorming over het voornemen voor Groot Bijsterhuizen.

ir. K.H. Veldhuis,
voorzitter van de werkgroep
m.e.r. Groot Bijsterhuizen

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
OVER DE INHOUD VAN HET MER
BEDRIJVENTERREIN GROOT BIJSTERHUIZEN

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over richtlijnen voor het MER bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen,

uitgebracht aan de gemeenteraad van Wijchen door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

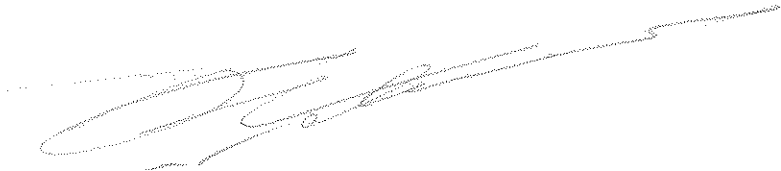
de werkgroep milieu-effectrapportage
bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen,

de secretaris,

drs. M. Odijk

de voorzitter,

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 10 april 1991

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING VAN HET ADVIES	1
1. INLEIDING	3
2. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	4
3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	5
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	6
4.1 Algemeen	6
4.2 Locatie-aspecten	7
4.3 Aanleg, omvang, inrichting, uitgiftebeleid en beheer	8
4.4 Meest milieuvriendelijke alternatief	13
5. TE NEMEN EN GENOMEN BESLUITEN	14
6. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, MILIEU-ONTWIKKELING EN MILIEU-EFFECTEN	17
6.1 Algemeen	17
6.2 Geomorfologie, bodem, grond- en oppervlaktewater	18
6.3 Landschappelijke en ecologische aspecten	19
6.4 Geluid	20
6.5 Lucht	20
6.6 Woon- en leefklimaat	21
7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	22
8. LEEMTEN IN INFORMATIE	23
9. EVALUATIE	23
10. SAMENVATTING VAN HET MER	24

BIJLAGEN

1. Brief d.d. 13 februari 1991 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van de start van de procedure van milieu-effectrapportage in de Gelderlander d.d. 27 februari 1991.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.
5. Brief van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek d.d. 3 april 1991.

0. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Hoofdstuk 1

Dit advies beoogt te helpen bij het formuleren van richtlijnen voor een milieu-effectrapport (MER), dat moet worden opgesteld door of in opdracht van de Stuurgroep Groot Bijsterhuizen. Het MER zal moeten dienen om het voornemen ter realisatie van het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen planologisch vast te leggen.

Hoofdstuk 2

Overzichtelijkheid is belangrijk: de keuzen die bij de opstelling van het MER worden gemaakt moeten herkenbaar zijn. Achtergrondinformatie kan in bijlagen worden opgenomen.

Hoofdstuk 3

Het MER moet de voorgenomen activiteit even diepgaand beschrijven als de alternatieven daarvoor. Bij formulering van alternatieven moet worden nagegaan, wat voor de besluitvorming relevant kan zijn: • andere locatie (de locatiekeuze moet in ieder geval worden gemotiveerd); • andere aanleg, beheer, inrichting; • ander acquisitie- en uitgiftebeleid; • mogelijkheden om bedrijven ter verplaatsen. Beschreven moet worden, hoe de bedrijvigheid zich in het gebied zal ontwikkelen, als noch het voornemen, noch een alternatief wordt gerealiseerd. Dit kan misschien als reëel alternatief worden opgevat.

Voor zover nu geen duidelijkheid bestaat over het type bedrijven, dat zich binnen bepaalde deelgebieden zal kunnen vestigen, moet van een 'worst case' (ergste geval) worden uitgegaan. Het MER moet aangeven, met welke maatregelen de beoogde bereikbaarheidsprofielen zullen worden gerealiseerd. Deelactiviteiten tijdens de inrichting en het gebruik moeten zo goed mogelijk worden beschreven. Zonering en fasering zullen belangrijke aandachtspunten moeten vormen.

Als meest milieuvriendelijke alternatief moet in ieder geval worden gedacht aan maximale bescherming van bodem (incl. grondwater) en oppervlaktewater - o.a. in verband met de grondwaterwinning Beuningen - beperking van de mobiliteitstoename en geluidemissies, zonering, 'open einde' fasering en landschappelijke vormgeving.

Hoofdstuk 5

Als te nemen besluit zou ook het Nijmeegse besluit over Bijsterhuizen-zuidoost kunnen gelden. Het MER moet de planning van de besluitvorming, de betrokken instanties en de samenhang met andere initiatieven binnen de regio zo goed mogelijk weergeven. Tevens moet worden beschouwd, welke beleidskaders welke voorwaarden stellen aan de besluitvorming.

Hoofdstuk 6

Bestaande milieusituatie, autonome milieu-ontwikkeling (= hoe verandert het milieu, als noch de voorgenomen activiteit, noch een van de alternatieven wordt gerealiseerd) en de milieu-effecten (van zowel voornemen als elk alternatief) moeten met dezelfde graad van diepgang, liefst kwantitatief, worden beschreven. De afbakening van het m.e.r.-gebied in de startnotitie is voorbarig. Kwetsbare gebieden en objecten moeten duidelijk worden aangegeven. De keuze van voorspellingsmethoden voor de milieu-effecten moet worden aangegeven. Als belangrijkste effecten ziet de Commissie landschappelijke effecten; daarna zijn waarschijnlijk de effecten op de bodem (incl. grondwater), op flora en fauna, op luchtkwaliteit en geluid het relevantst.

Eventuele aantasting van bodemtypen, van de zandrug Wijchen - Bergharen/Horssen, van hydrologische patronen, van grond- en oppervlaktewaterkwaliteit, van de bodem moeten worden beschouwd, zowel onder normale bedrijfsomstandigheden als bij calamiteiten.

Als landschappelijke effecten moeten worden beschreven: eventuele aantasting van landschappelijke elementen (relicten) en relaties, van archeologische objecten (een inventarisatie is noodzakelijk), en cultuurhistorische patronen. De floristische beschouwing moet niet beperkt blijven tot bloemplanten; ook de landelijke waarde van de floristische soortenrijkdom moet zo goed mogelijk vermeld. Tot de te beschrijven fauna horen zeer zeker dassen en diverse vogelpopulaties. De toename van geluidhinder en luchtverontreiniging moeten zo goed mogelijk worden voorspeld.

Hoofdstuk 7

De alternatieven moeten elkaar worden vergeleken en met de voorgenomen activiteit. Die vergelijking dient te omvatten: milieu-effecten, mate waarin de doelstellingen kunnen worden gerealiseerd, en eventueel kosten. Er kan een voorkeursvolgorde (en een volgorde van milieuvriendelijkheid) worden aangegeven in deze vergelijking.

Hoofdstuk 8

Aangegeven moet worden, welke milieu-informatie ontbreekt in het MER, waarom, en wat de consequenties voor de besluitvorming kunnen zijn.

Hoofdstuk 9

De vastgestelde leemten van kennis kunnen mede als basis dienen voor een op te stellen evaluatieprogramma. Een concept hiervan kan al in het MER staan.

Hoofdstuk 10

De samenvatting van het MER moet kort en overzichtelijk zijn en ten minste bevatten: • de motivering van het voornemen; • de afbakening van de beschreven alternatieven; • een vergelijking van de milieu-effecten van voornemen en alternatieven en de autonome milieu-ontwikkeling, ook met milieunormen.

1. INLEIDING

Per brief van 13 februari 1991 (bijlage 1) heeft de Stuurgroep Groot Bijsterhuizen - waarin het gemeentebestuur van Wijchen is vertegenwoordigd - de Commissie voor de milieu-effectrapportage uitgenodigd advies uit te brengen over de richtlijnen voor een milieu-effectrapport (MER) over de voorgenomen aanleg en ontwikkeling van het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen in de gemeenten Wijchen en Nijmegen.

Het bedrijventerrein zal volgens het voornemen van de beide gemeenten een bruto oppervlakte van ongeveer 350 ha beslaan. Een bruto oppervlakte van ca. 50 ha van het terrein bevindt zich binnen de gemeentegrenzen van Nijmegen. De besluitvorming over dit deel (bedrijventerrein Bijsterhuizen-Zuidoost) vindt plaats door een artikel 19-procedure volgens de Wet ruimtelijke ordening¹], die al is gestart.

Voor de besluitvorming over de overige ca. 300 ha bruto oppervlakte, die zich binnen de gemeente Wijchen bevindt, wordt een wijziging van het bestemmingsplan voorbereid. Op grond van het Besluit m.e.r. dient hiervoor de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) te worden doorlopen. Als initiatiefnemers treden op burgemeester en wethouders van Wijchen en de gemeente Nijmegen; het bevoegd gezag is de gemeenteraad van Wijchen.

Met de openbare bekendmaking van de startnotitie op woensdag 13 februari 1991 (bijlage 2) is de procedure voor m.e.r. formeel van start gegaan.

Het op te stellen milieu-effectrapport zal dienen voor de besluitvorming over de bestemmingsplanwijziging. Dit advies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage is bedoeld om de milieu-aspecten van de voorgenomen aanleg en ontwikkeling van het bedrijventerrein af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven. Het advies is opgesteld door een werkgroep²] uit de Commissie voor de milieu-effectrapportage. Deze treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Vertegenwoordigingen van de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer wisselden op 8 april 1991 van gedachten naar aanleiding van een concept van dit advies.

De volgende hoofdstukken bevatten de belangrijkste vragen en aandachtspunten, waarop het MER volgens de Commissie zal moeten ingaan. Hierbij zijn de inhoudseisen voor een MER volgens artikel 41j van de Wabm gevolgd.

1 Hierbij wordt de mogelijkheid geopend af te wijken van het vigerende bestemmingsplan, wanneer een voorbereidingsbesluit is genomen (over herziening van het bestemmingsplan).

2 De samenstelling van deze werkgroep staat in bijlage 3 van dit advies.

Bij de opstelling van het advies zijn de via het bevoegd gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen³] mede in beschouwing genomen, voor zover deze betrekking hebben op de milieu-aspecten van het voornemen. In het advies wordt op een aantal plaatsen naar deze reacties en adviezen verwezen.

2. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

De rol van m.e.r. in de besluitvorming over een voorgenomen activiteit maakt het noodzakelijk dat het MER toegankelijk en begrijpelijk is voor een breed samengesteld gezelschap van betrokkenen: het bevoegd gezag, adviserende deskundigen en derden die via de daarvoor bestaande procedures hun invloed willen doen gelden. Elk van deze groepen moet uit het MER de relevante informatie kunnen afleiden. Dit stelt eisen aan de presentatie van het MER. In verband hiermee beveelt de Commissie het volgende aan:

- De gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven zullen overzichtelijk gepresenteerd en toegankelijk moeten zijn. In het MER dient te worden ingegaan op de bij derden levende vragen omtrent het project, zoals die in het kader van de inspraak naar aanleiding van de startnotitie naar voren zijn gekomen. Enerzijds behoren te sterke vereenvoudigingen en anderzijds behoort slechts voor ingewijden toegankelijke vaktaal te worden vermeden. Belangrijke keuzen, gemaakt tijdens de opstelling van het MER, dienen duidelijk naar voren te komen. Indien bij de opstelling van het MER wordt afgeweken van de richtlijnen, dient dit duidelijk en gemotiveerd te worden aangegeven.
- Goed kaartmateriaal met een duidelijke legenda is belangrijk.
- Het is wenselijk het MER beknopt te houden en het te voorzien van een goede samenvatting.
- Het verdient aanbeveling om de achtergrondgegevens - die de conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen - niet in het MER zelf te vermelden, maar in bijlagen op te nemen.
- Achtergrondgegevens, die noch in het MER zelf, noch in de bijlagen worden opgenomen, dienen wel beschikbaar te zijn voor geïnteresseerden. In het MER en in eventuele bijlagen dient ernaar te worden verwezen.
- Een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn in verband met de leesbaarheid van belang.
- In de opbouw van het MER dient een duidelijke relatie te bestaan met de volgorde van de elementen, die een MER dient te bevatten volgens artikel 41j, lid 1 van de Wabm.

3 Een lijst van deze reacties en adviezen is opgenomen als bijlage 4.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

(De formulering van) het doel van het project bakent het kader af, waarbinnen alternatieven mogelijk zijn. Een duidelijke en operationele omschrijving van het doel is dan ook noodzakelijk. Eventueel kunnen meerdere doelstellingen worden beschreven, maar dan moet het hiërarchisch verband hiertussen worden aangegeven.

De startnotitie geeft aan, dat de hoge werkloosheid in de regio Nijmegen een belangrijke drijfveer is voor het initiatief. Uit het Grontmij-STOGO-onderzoek komt daarentegen naar voren, dat de economische resultaten van de regio Nijmegen (waaronder de toename van de werkgelegenheid) zo goed zijn, dat de beschikbare bedrijventerreinen snel bezet raken. Daarentegen valt uit de startnotitie af te leiden, dat het geplande netto oppervlak capaciteit biedt voor een periode van 12 à 19 jaar. Het MER dient meer duidelijkheid te scheppen over de doelstelling(en): welke problemen denkt de initiatiefnemer in welke mate op te kunnen lossen of welk streefbeeld staat hem voor ogen']?

Het MER moet duidelijk maken, op welke economische groeicijfers de behoefte-raming is gebaseerd, en in welke mate deze prognose door de jongste economische ontwikkelingen in neerwaartse zin is bijgesteld. Hieruit kan een nieuwe behoefte-raming worden afgeleid. Zo mogelijk kan onderscheid worden gemaakt in de behoefte per decennium, afhankelijk van de economische groei in dat tijdvak']. Dit onderscheid kan relevant zijn, als een gefaseerde aanleg/inrichting van het bedrijventerrein wordt overwogen.

De startnotitie bevat een 'indicatief vraagprofiel', waarin is omschreven, welke typen bedrijven zich zouden kunnen vestigen op het bedrijventerrein. Het MER moet duidelijk maken, of er op grond van de jongste economische ontwikkelingen en het meest recente milieubeleid een verschuiving zou kunnen optreden in de behoefte binnen de bedrijfscategorieën, en in hoeverre de behoeftesamenstelling in de komende decennia als constant gegeven wordt beschouwd. De berekeningen van de behoefte aan bedrijventerreinen in de regio, de mogelijkheden bedrijventerreinen elders in de regio aan te leggen, alsmede de mogelijkheid bestaande bedrijventerreinen in of buiten de gemeente Wijchen uit te breiden, zullen moeten aantonen, in hoeverre de aanleg van een grootschalig bedrijventerrein voor de beoogde (lange) planperiode op deze locatie een goede oplossing vormt voor de probleemstelling. Bij

4 Een toetsbare formulering van de doelstelling(en) van het initiatief is ook van belang voor de vergelijking van de alternatieven: zie in dit advies hoofdstuk 7.

5 Zie ook bijlage 3 van de nota 'Arnhem / Nijmegen ligt goed'.

deze beschouwing dient duidelijk te worden, in hoeverre andere (bestaande of geplande) terreinen, waaronder het bedrijventerrein De Aam (gemeente Elst) een rol kan spelen in de oplossing van de probleemstelling⁶].

Daarnaast zou aangegeven dienen te worden, in hoeverre het voornemen aansluit op de mogelijke verschuivingen in infrastructurele voorzieningen en economische zwaartepunten ingevolge de visie op de regionale ontwikkeling i.v.m. de knooppuntstatus van Arnhem/Nijmegen⁷].

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

4.1 Algemeen

De beschrijving van de voorgenomen activiteit en van alternatieven met al hun deelactiviteiten en aspecten dient betrekking te hebben op de aanleg en de ontsluiting van het bedrijventerrein, de vestiging van bedrijven op en de eventuele verplaatsing van bedrijven van elders naar het bedrijventerrein, alsmede het toekomstige gebruik van het bedrijventerrein. Er wordt van uitgegaan, dat ook de locatie en het gebruik van de (nu reeds op Bijsterhuizen-zuidoost gevestigde) helihaven behoort tot de informatie in het MER, hoewel een concreet besluit hierover in een andere procedure zal plaatsvinden⁸].

De keuze van de alternatieven moet gerelateerd zijn aan de probleemstelling en het doel van het voornemen. De voorgenomen activiteit en de alternatieven zullen wat betreft diepgang en detaillering vergelijkbaar moeten zijn. De alternatieven kunnen betreffen:

- locatie-aspecten
- de wijze van aanleg, de omvang en de inrichting van de locatie
- de toe te laten typen bedrijvigheid (o.a. met het oog op verschillen in mobiliteitsprofiel), het beheer en gebruik
- de verplaatsing van reeds bestaande bedrijven en activiteiten.

De startnotitie geeft een voornemen aan en gaat niet gedetailleerd in op alternatieven. Om te komen tot een beschrijving van - voor de besluitvorming relevante - alternatieven geeft de Commissie in overweging om de voorgenomen activiteit te beschrijven en per aspect te bezien, welke varianten mogelijk zijn. Vervolgens kan worden bezien,

6 Zie inspraakreactie 2 (bijlage 4).

7 Arnhem/Nijmegen ligt goed. Discussienota Gedeputeerde Staten van Gelderland, april 1990.

8 Zie ook inspraakreacties 5 en 10 (bijlage 4).

welke varianten kunnen worden 'samengevoegd' tot de beschrijving van een compleet alternatief.

Als referentie moet worden aangegeven, welke activiteiten zich in de regio zullen voordoen in de komende tien à twintig jaar, met name op het gebied van bedrijfsvestigingen. Daarbij wordt ervan uitgegaan, dat de aanleg van het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen achterwege blijft, maar waarbij het gebied zich zal ontwikkelen onder invloed van reeds gaande of voorgenomen activiteiten (autonome ontwikkelingen). Geadviseerd wordt om dit zogeheten nulalternatief voor de besluitvorming te beschouwen als een reëel alternatief, en niet alleen als theoretische referentie⁹). Uit de berekeningen en beschouwingen over de belemmeringen en voorwaarden zal moeten blijken, of dit nulalternatief een reële rol kan spelen in de besluitvorming of dat zij slechts beschouwd moet worden als basis voor de vergelijking van de autonome milieu-ontwikkeling met de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven.

In het MER dient ook aandacht te zijn voor zogeheten secundaire activiteiten; hiertoe behoort ook de mogelijkheid dat reeds bestaande bedrijven zich op de nieuwe locatie zullen vestigen. Indien deze mogelijkheid bestaat, dient het MER een overzicht te geven van de ruimtelijke en milieuhygiënische problemen, die kunnen worden opgelost door de hervestiging van bestaande bedrijven. Ook dient te worden ingegaan op de nieuwe vestigingsmogelijkheden die in dat geval kunnen ontstaan, indien deze binnen het studiegebied liggen. De milieu-effecten zullen (in het hoofdstuk over milieu-effecten) ook moeten worden beschreven.

4.2 Locatie-aspecten

De startnotitie geeft aan, dat het MER nader zal ingaan op de locatiekeuze. Anderzijds stelt de startnotitie ook, dat het niet zinvol is om locatie-alternatieven voor Groot Bijsterhuizen te zoeken.

Indien mede op grond van de bijgestelde prognose van behoefte aan bedrijventerrein blijkt, dat voor de aanleg van een bedrijventerrein¹⁰] andere locaties in aanmerking komen dan Groot Bijsterhuizen, dan dient het MER deze locatie-alternatieven uit te werken. Hierbij kan ook gedacht worden aan combinaties van kleinere terreinen, waarbij verschillende functies uitgesplitst kunnen worden.

Als daarentegen de besluitvorming al zo ver is gevorderd, dat alleen Groot Bijsterhuizen in aanmerking komt - en als een bijstelling van de economische prognose geen aanleiding geeft om alternatieve locaties te

9 Dat is overigens geen wettelijk voorschrift (zie inspraakreactie 4, bijlage 4).

10 Hierbij wordt ervan uitgegaan, dat de doelstelling van het initiatief zodanig wordt omschreven, dat als mogelijke alternatieven alleen het (al dan niet) aanleggen van een bedrijventerrein kan worden beschouwd.

beschouwen - dan dient het MER duidelijk aan te geven, welke milieuen welke andere overwegingen een rol hebben gespeeld bij de locatiekeuze¹¹]. Deze locatiekeuze moet dan als voorafgaand aan de m.e.r.-procedure worden beschouwd. De argumenten en motieven om deze locatie te kiezen kunnen in dit laatste geval binnen de systematiek van het MER beter worden besproken in het hoofdstuk over reeds genomen besluiten¹²].

Het MER dient eenduidig aan te geven, om welk(e) gebied(en) het gaat, en hoeveel oppervlakte het voornemen/de alternatieven precies beslaan¹³].

Bij een motivering van de locatiekeuze dient te worden ingegaan op:

- de huidige functies van het gebied;
Hierbij dient te worden ingegaan op de functie van stedelijk uitloopgebied, die de gemeenten aan het gebied toekennen¹⁴], de status van deze functietoekenning en de mogelijkheid om deze te handhaven;
- de mogelijkheden voor landschappelijke inpassing
- de gevolgen voor de aanwezige ecologische structuur en geohydrologische invloed (i.v.m. de drinkwaterwinning Beuningen)
- de ligging van het gebied ten opzichte van aanwezige of geprojecteerde infrastructuur
- de te verwachten mobiliteitsontwikkelingen naar soort en omvang. Daarbij moet ook worden aangegeven, welke stimulerende maatregelen kunnen worden getroffen om, waar mogelijk, vervoer per rail en over water te bevorderen ten koste van transport per as en wat het effect van deze maatregelen op korte en langere termijn kan zijn.

In het MER kan verder aan de orde zijn de vraag, of er locatie-alternatieven bestaan binnen het gebied, waarop het bedrijventerrein wordt geprojecteerd (d.w.z. binnen het bruto oppervlak).

4.3 Aanleg, omvang, inrichting, uitgiftebeleid en beheer

De Commissie is zich ervan bewust, dat in dit stadium en in het kader van deze besluitvorming geen gedetailleerde informatie kan worden gegeven over de exacte inrichting van het terrein en de precieze aard en omvang van de bedrijven, die zich op het terrein zullen vestigen. Toch is het, mede in verband met het realiteitsgehalte van bijvoorbeeld voorspelde emissies, van belang zo gedetailleerd mogelijk weer te ge-

11 Zie ook reacties nrs. 10, 11 en 13 (bijlage 4).

12 Zie in dit advies hoofdstuk 5.

Overigens zal ook dan nog op provinciaal niveau (door GS, na advies van de PPC) toetsing moeten plaatsvinden aan het provinciaal beleid.

13 Zie ook inspraakreacties nrs. 4 en 13 (bijlage 4).

14 Zie ook reactie nrs. 1 en 11 (bijlage 4).

ven, welk type bedrijven zich zullen of kunnen vestigen op het bedrijventerrein¹⁵] en welk type bedrijfsactiviteiten wordt toegelaten, respectievelijk uitgesloten¹⁶].

Voor zover thans nog niet duidelijk is welk type bedrijven zich zal (kunnen) vestigen op het terrein, moet het MER een aantal inrichtingsvarianten formuleren. Deze varianten moeten zo worden gekozen, dat het brede scala van aan te trekken typen bedrijven zo representatief als mogelijk wordt gedekt. Gedacht kan worden aan inrichtingsvarianten, waarbij het terrein voor een groot deel wordt bezet door zeer milieu-onvriendelijke bedrijven¹⁷], maar ook aan varianten met voornamelijk milieuvriendelijke en goed in het landschap passende bedrijven. Uiteraard moeten de combinaties realiteitswaarde bezitten. Uit de varianten (met een 'worst case' en een 'best case' type bedrijven) kunnen elementen worden afgeleid voor een beschrijving van alternatieven.

Het voornemen betreft een terrein met (althans op dit moment in zijn geheel) een bereikbaarheidsprofiel C¹⁸]. Het MER moet aangeven, of er redelijkerwijs alternatieven kunnen worden beschouwd met een ander bereikbaarheidsprofiel of een combinatie van verschillende bereikbaarheidsprofielen.

Bereikbaarheidsprofielen zijn niet alleen een eigenschap van een gebied in relatie tot zijn ontsluiting; voor een bedrijventerrein is het ook belangrijk, dat er bepaalde typen bedrijven bij behoren. Wanneer -

15 Uit de reacties op de startnotitie (o.a. nr. 10 en 13; zie bijlage 4) komt de vraag naar voren om in het MER te motiveren waarom milieu-onvriendelijke bedrijven op Groot Bijsterhuizen niet bij voorbaat worden uitgesloten - of om deze alsnog uit te sluiten.

16 Zie ook reactie 12 (bijlage 4).

17 De vestiging van categorie-IV-bedrijven wordt in de startnotitie niet uitgesloten (zie ook inspraakreactie 4, bijlage 4).

18 De startnotitie stelt (blz. 4), dat Groot Bijsterhuizen valt in bereikbaarheidsprofiel C, waarbij een klein deel van het gebied op den duur door een potentiële 'light-rail-halte' een B-profiel kan krijgen.

In de discussie over bereikbaarheid worden onderscheiden bereikbaarheidsprofiel A (voor bedrijven met een arbeidsintensiteit van < 40 m² per werknemer, een dagelijkse bezoekersstroom en baliefuncties e.d. < 400 m² per bezoeker, waarbij < 20 % van het personeel afhankelijk is van de auto en waarbij wegontsluiting voor het goederenvervoer nauwelijks belangrijk is), bereikbaarheidsprofiel B (voor bedrijven met een arbeidsintensiteit van 40 - 100 m² per werknemer, een regelmatig contact met klanten of relaties die het bedrijf bezoeken waarvoor een oppervlak van 100 tot 300 m² per bezoeker nodig is, waarbij 20 tot 30 % van het personeel afhankelijk is van de auto en waarbij wegontsluiting voor het goederenvervoer mogelijk belangrijk is) en bereikbaarheidsprofiel C (voor bedrijven met een arbeidsintensiteit > 100 m² per werknemer, een incidenteel contact met klanten of relaties die het bedrijf bezoeken waarvoor een oppervlak van > 300 m² per bezoeker nodig is, waarbij > 30 % van het personeel afhankelijk is van de auto en waarbij wegontsluiting voor het goederenvervoer belangrijk is).

Dit onderscheid komt overigens niet overeen met de typering van bedrijventerreinen op grond van representativiteit en andere eigenschappen, waarbij een onderscheid in A-, B1-, B2-, C-, D-, E- en F-terreinen wordt gemaakt.

Ook dient geen verwarring te ontstaan met de indeling van bedrijven op grond van artikel 16 van de Wet geluidhinder, op grond waarvan A-inrichtingen (geluidhinderlijke inrichtingen, die onder alle omstandigheden dienen te leiden tot zonering) en B-inrichtingen (inrichtingen, die onder bepaalde omstandigheden dienen te leiden tot zonering) kunnen worden onderscheiden. Zie ook de opmerking in reactie 1 (bijlage 4).

bijvoorbeeld door regionale schaarste aan bedrijventerreinen gedwongen - bedrijven zich op Groot Bijsterhuizen zouden gaan vestigen, die niet aansluiten op het bereikbaarheidsprofiel, dan zal er een ongewenste mobiliteitstoename kunnen plaatsvinden. Het MER zal daarom ook moeten aangeven, hoe het uitgiftebeleid zal kunnen inspelen op het gewenste bereikbaarheidsprofiel of de gewenste mix van bereikbaarheidsprofielen¹⁹]. Voor het voornemen houdt dit in, dat het MER duidelijk moet maken, met welke maatregelen zal kunnen worden voorkomen, dat bedrijven met een hogere bezoekersintensiteit zich hier zullen vestigen. Speciale aandacht is nodig voor het gebied rond de Rosenburgweg, waarvan de startnotitie aangeeft, dat het (op termijn) een B-locatie kan vormen.

Het MER moet aangeven, hoe in het voornemen differentiatie tussen bedrijven met bereikbaarheidsprofiel B en C zal worden aangelegd bij vestigingsvergunningen en welke flexibiliteit in dit beleid kan worden ingebouwd, opdat kan worden voorkomen, dat bedrijven met een B-profiel zich in dat gebied vestigen, terwijl de beoogde light-rail-halte niet wordt gerealiseerd.

De alternatieven in het MER zullen voor een belangrijk deel liggen op het vlak van (acquisitie- en) uitgiftebeleid en zonering²⁰], inrichting en beheer. Het lijkt de Commissie, dat met name aan een gefaseerde aanleg en ingebruikneming veel aandacht moet worden besteed, waarbij speciaal in de eerste fasen zo veel mogelijk landschappelijke en ecologische elementen zouden kunnen worden ontzien, en waarbij via het evaluatie-onderzoek kan worden nagegaan, of, in hoeverre en wanneer het nodig is de in eerste instantie gespaarde elementen alsnog te laten verdwijnen (*'open einde fasering'*).

Er kunnen echter fricties kunnen optreden tussen **zonering** en **fasering**²¹]. Met het oog daarop dient het MER varianten of alternatieven te bevatten, waarbij de accenten verschillend worden gelegd.

19 Zie ook reactie 13 (bijlage 4).

20 Zie ook reactie 11 (bijlage 4).

21 Fasering kan op problemen stuiten, wanneer getracht wordt enige concentratie per categorie bedrijvigheid te bewerkstelligen (zonering).

Wanneer in elke fase alle typen bedrijven een geschikte plek met een eigen identiteit aangeboden moet worden, leidt dit waarschijnlijk tot een gelijktijdige ontwikkeling van verschillende zones, met wellicht elk een eigen ontsluiting. Het terrein wordt dan vanaf verschillende kanten geoccupeerd; een versnipperde ontwikkeling. Bij een tegenvallend uitgiftetempo doet zich dan de vraag voor, welke perspectieven er zijn voor andere bestemmingen en bestaande waarden in de nog niet ingerichte zones.

Het MER dient te beschrijven, welke bestaande elementen binnen het gebied zullen worden aangenomen als 'harde voorwaarden' bij de inrichting van het bedrijventerrein en waarom^{2 2}]. Leidt deze aanname tot het uitsluiten van mogelijkheden, die anders voor het milieu wellicht een veel gunstiger effect zouden hebben?

Op die aangelegenheden, die op zich van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de milieu-aspecten van het project als geheel kan, voor zover nog geen gedetailleerde informatie beschikbaar is, in het MER in algemene zin worden ingegaan. Met inachtneming hiervan zullen de volgende punten in ieder geval aan de orde moeten komen.

- vergravingen op en rondom de locatie en ook elders ter verkrijging van ophoogzand
- ontwateringen tijdens en na de aanleg
- eventuele verplaatsing van bedrijven en activiteiten naar elders
- eventuele verplaatsing van de aanwezige heliport
- eventuele bodemsaneringen en ophoging van het terrein
- cultuurtechnische ingrepen ten behoeve van het bouwrijp maken van het terrein; waterhuishoudkundige maatregelen (bijvoorbeeld het bewaren van het seizoenoverschot voor het droge seizoen in retentiebekkens, de voorzuivering van oppervlaktewater, afwatering van parkeervoorzieningen met straatkolken, enz.)
- geluidzones en geluidwerende voorzieningen
- groenvoorzieningen en overgangszones naar het omringende buitengebied; indien bospercelen zouden moeten verdwijnen, welke compenserende maatregelen worden dan getroffen^{2 3}]
- situering van de verschillende bedrijfscategorieën op het terrein ten opzichte van elkaar (mede met het oog op onderlinge hinderaspecten)
- eventuele aanleg van geluidwerende voorzieningen
- bouw van bedrijfshallen en bedrijfswoningen
- aanleg van aansluitingen op de bestaande infrastructuur en aanleg van wegen op de locatie en aanpassing van bestaande infrastructuur (o.a. Woeziksestraat)^{2 4}]; ook i.v.m. het langzaam verkeer van en naar de scholen in Dukenburg, Neerbosch en Lindenholt^{2 5}]
- aan te brengen verhard oppervlak (i.v.m. infiltratie van hemelwater)
- realisering van de benodigde extra capaciteit voor rioolwaterzuivering
- veiligheidsmaatregelen; ook ten aanzien van bestaande leidingen^{2 6}]
- te realiseren voorzieningen op het gebied van de telecommunicatie, indien deze van bijzondere aard zijn.

22 Hierbij wordt gedacht aan de rioolperswaterleiding en de gasleiding, die op dit moment in noord-zuid-richting het beoogde bedrijventerrein doorkruisen.

23 Zie ook reactie 11 (bijlage 4).

24 Zie ook reactie 12 (bijlage 4).

25 Zie inspraakreactie 4 (bijlage 4).

26 Zie ook reactie 1 (bijlage 4).

De bovenstaande punten dienen te worden beschreven, voor zover dit relevant is voor de beoordeling van milieu-effecten in het kader van de aan de orde zijnde besluitvorming.

De Commissie vindt het belangrijk, dat het MER voor de landschappelijke inrichting alternatieven of varianten zal bevatten, waarin wordt aangegeven, hoe kan worden ingespeeld op de ligging op de overgang van dekzandrug naar een open komgebied.

Het MER zal duidelijk moeten maken, hoe het bedrijventerrein kan worden vormgegeven en gezoned. Onder meer zal bij dit aspect aandacht nodig zijn voor de situering van de functies en de bedrijven onderling, alsmede de afleesbaarheid van de functies onderling en de relatie met de ontsluiting. Bij het gebruik van de basiszoneringslijst van de VNG, die per categorie een indicatie bevat van de aan te houden zonegrootte, kan tevens van belang zijn hoe het gebied zelf wordt gekarakteriseerd.

Het is belangrijk, dat in het MER (of eventueel in een bijlage bij het MER) duidelijk wordt aangegeven, hoe het bedrijventerrein zal worden beheerd om een verantwoorde milieuhygiënische en landschappelijke situatie te bereiken en handhaven. Hoe zullen de verantwoordelijkheden voor beheer en controle over de betrokken partijen verdeeld zijn? Dit geldt voor zowel de aanleg als het gebruik van het terrein.

Tot slot dient het MER antwoord te geven op de volgende vragen:

- in hoeverre kan de landschapsstructuur van het gebied bij aanleg van het bedrijventerrein worden versterkt door bijvoorbeeld het aanbrengen van beplantingen, aarden wallen, waterpartijen enzovoort?
- wat zal de relatie zijn tussen de landschappelijke vormgeving van het bedrijventerrein enerzijds en het omringende landschap en de aanwezige elementen in het gebied (boerderijen enz.) anderzijds?
- welke positieve en negatieve gevolgen kan de aanleg van het bedrijventerrein hebben voor de stedelijke structuur van de regio? Zijn er secundaire activiteiten te verwachten door de aanleg van het bedrijventerrein?

4.4 Meest milieuvriendelijke alternatief

Artikel 4 Ij, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Het zogeheten meest milieuvriendelijke alternatief kan worden beschouwd als een combinatie van de meest milieuvriendelijke (locatie²⁷),) aanleg, inrichtings- en gebruiksvorm van het bedrijventerrein. Het zal waarschijnlijk pas tijdens de opstelling van het MER, als er ook een duidelijker beeld is ontstaan over de milieu-effecten van verschillende varianten, kunnen worden geïdentificeerd.

Bij de opstelling van dit alternatief adviseert de Commissie aandacht te schenken aan:

- bescherming van bodem en grondwater²⁸] bij aanleg, inrichting en gebruik van het terrein
- beperking van het wegverkeersgeluid op de ontsluitingswegen, van het geluid van de heliport²⁹] en beperking van industrielawaai via geluidzonering
- bescherming van de bospercelen binnen het plangebied door een zone-ring rond deze gebiedjes³⁰]
- stimulering van het gebruik van openbaar vervoer, langzaam verkeer en vervoer over water en spoor
- situering van de verschillende bedrijfscategorieën (waarbij ook valt te denken aan situering van hoogwaardige bedrijven op eventueel vrijkomende plaatsen op bestaande bedrijfsterreinen in het stedelijk gebied) ter voorkoming van onderlinge hinder
- inrichting(fasering), die de aantasting van het landelijk gebied zoveel mogelijk beperkt en die de belemmeringen voor de fauna minimaal houdt of maakt
- vormgeving van het terrein en inpassing in het landschap³¹]
- handhaving van een bufferzone³²] binnen het gebied, waardoor Wijchen en Nijmegen op dit punt niet volledig aaneen zullen sluiten en er op een of meer plaatsen een directe 'groenrelatie' blijft bestaan tussen het komgebied en de groengebieden op de zandrug (o.a. Berendonk).

27 Of hier aandacht aan wordt besteed hangt af van de vraag, in hoeverre in het MER locatie-alternatieven worden beschouwd.

28 Het ligt voor de hand om bij het meest milieuvriendelijke alternatief zeker uit te gaan van de beschermingszone; wellicht kan echter nog aanvullende bescherming worden geboden. Het Grondwaterbeschermingsplan maakt het echter niet mogelijk om in het grondwaterbeschermingsgebied Beuningen werken uit te voeren ten behoeve van Groot Bijsterhuizen (reactie 1; zie bijlage 4).

29 Zie ook inspraakreactie 5 (bijlage 4).

30 Zie reactie 11 (bijlage 4).

31 Zie ook reactie 11 (bijlage 4).

32 In het concept-structuurplan Wijchen wordt deze 'geledingszone' genoemd. Zie ook reactie 11 (bijlage 4).

5. TE NEMEN EN GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

In het MER wordt vermeld, ten behoeve van welk besluit het MER is opgesteld en door wie of welke overheidsinstanties dit besluit zal worden genomen.

In dit verband dient te worden aangegeven, welke mate van detail zal worden gebruikt in het op te stellen bestemmingsplan en in het geval van een globaal bestemmingsplan welke uitvoeringsregels zullen worden toegepast. Duidelijk moet worden, welke rol de informatie in het MER kan vervullen bij de vaststelling van zulke uitvoeringsregels.

Speciale aandacht is nodig voor de relatie met de besluitvormingsprocedure voor het deel Bijsterhuizen-Zuidoost (gemeente Nijmegen). Hiervoor is een artikel-19 procedure gestart op grond van de Wet Ruimtelijke Ordening. Bijsterhuizen-Zuidoost, het Nijmeegs deel van het bedrijventerrein, valt door zijn oppervlakte (bruto 50 ha) niet onder de m.e.r.-plicht, maar maakt wel integraal deel uit van Groot Bijsterhuizen, zo concludeert de Commissie op basis van de startnotitie. Deze notitie vermeldt tevens, dat het MER betrekking zal hebben op het gehele bedrijventerrein, dus inclusief de delen Bijsterhuizen-Zuidoost en het reeds op Wijchens grondgebied gerealiseerde Zesweg. De Commissie vraagt om in het MER hierbij aan te geven, hoe de informatie over de activiteiten op Bijsterhuizen-Zuidoost relevant kan zijn voor de besluitvorming over het gehele terrein (d.w.z. ook het Nijmeegs deel)³³. Dit houdt in, dat het bevoegd gezag via de richtlijnen aan beide initiatiefnemende gemeenten vraagt om in het MER aan te geven, hoe zij in hun besluiten rekening zullen houden met de informatie uit het MER. Aandacht is eveneens nodig voor de relatie met de besluitvorming over de helihaven, waarover de initiatiefnemer heeft gemeld, dat er overleg met de Rijksluchtvaartdienst plaatsvindt³⁴.

Tevens moet worden beschreven, volgens welke procedure het besluit zal worden voorbereid en genomen en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel en informeel betrokken zijn. Voorts dient te worden vermeld, welke ter zake doende overheidsbesluiten reeds zijn genomen en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens beperkingen opleggen of voorwaarden stellen aan het besluit, waarvoor het MER wordt opgesteld; dit onder vermelding van de status van deze besluiten. Tenslotte dient

33 Duidelijk moet worden, of dit MER ook zal worden gebruikt bij de vaststelling van het bestemmingsplan, dat de gemeente Nijmegen als vervolg op de artikel-19-procedure voor het betreffende gebied zal moeten vaststellen. Zie ook reactie 1 (bijlage 4).

34 Verslag van de informatie-avond van 13 maart 1991.

te worden aangegeven, welke in verband met het project en de milieu-effecten daarvan relevante besluiten in een later stadium nog zullen (moeten) worden genomen (bijv. aanpassing verkeersmilieukaart, besluit over de light-rail-halte, criteria bij vergunningverlening bij bedrijfsvestigingen e.d.). Daarbij dient aandacht te zijn voor de relatie met het streekplan.

Om te kunnen bepalen, welke voorwaarden gelden voor de vaststelling van het bestemmingsplan, dient in het MER aandacht te worden besteed aan ten minste de volgende beleidsvoornemens en -documenten:

- Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud
- Nationaal Natuurbeleidsplan
- Nationaal Milieubeleidsplan (NMP) en NMP-plus
- Vogelrichtlijn van de EG
- Structuurschema Verkeer en Vervoer, deel d
- Vierde Nota Ruimtelijke Ordening (ViNo) en Vierde Nota Extra (ViNEx)
- Structuurschets landelijke en stedelijke gebieden
- Streekplan Midden-Gelderland³⁵]
- Grondwaterbeschermingsplan (GBP) en bijbehorende verordening
- Provinciaal Waterhuishoudingsplan³⁶]
- de plannen van de gemeente Beuningen voor een bedrijventerrein Schoenaker-zuid³⁷]
- Provinciaal milieubeleidsplan
- gemeentelijk landschapsbeleidsplan (Wijchen)
- structuurschema's voor de betreffende regio
- (stand van zaken bij) ruilverkavelingsplannen en landinrichtingsprojecten voor de regio
- beleidskader voor vergunningverleningen i.v.m. geurhinder³⁸]
- (stand van zaken bij) de plannen voor de Betuwespoorlijn
- Visie landschap
- Structuurschema LNO³⁹]
- Nadere uitwerking Rivierengebied.

Ook dient het MER in te gaan op de relatie met het structuurplan Wijchen, waarvoor de besluitvormingsprocedure is gestart, maar dat vermoedelijk pas zal worden vastgesteld als het bestemmingsplan al is vastgesteld. In hoeverre kan informatie uit het MER hier nog een rol bij spelen?

35 Onder andere moet duidelijk worden aangegeven, hoe het voornemen en de alternatieven zich verhouden tot de voornemens in het streekplan om op de zandrug tussen Wijchen en Bergharen - Horssen landschapsbouw te bevorderen, ter versterking van het landschapsbeeld, en de openheid in het gebied tussen Wijchen en Beuningen te handhaven.

36 Ten aanzien van de definitieve regeling van het grondwaterbeschermingsgebied Beuningen wordt verwezen naar de opmerkingen van de provincie Gelderland (reactie 1, zie bijlage 4).

37 Zie reactie 10 (bijlage 4).

38 Uit een inspraakreactie (nr. 9, zie bijlage 4) komt naar voren, dat in het plangebied i.v.m. overschrijding van toegestane geuremissies geen nieuwe geurhinderlijke inrichtingen meer worden toegestaan.

39 Het voornemen hiervan zal in het najaar van 1991 worden gepubliceerd.

Daarnaast verwacht de Commissie, dat - anticiperend op de te verwachten besluiten in het kader van de uitwerking van het stedelijk knooppunt Arnhem/Nijmegen⁴⁰] - rekening wordt gehouden met eventuele verschuivingen in de infrastructuur en de eventuele planning van bedrijventerreinen in de invloedssfeer van het Nijmeegse deel van het stedelijk knooppunt⁴¹]. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de vraag, in hoeverre de woningbouwlocatie Beuningse Veld - genoemd als alternatieve woningbouwlocatie in de startnotitie voor de m.e.r.-procedure ten behoeve van de besluitvorming over de zogeheten Waalsprong - en het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen elkaar uitsluitende plannen zijn. In dit complex van plannen en voornemens past echter ook het plan tot doortrekking van de A73 in noordelijke richting⁴²]; hoe reëel wordt dit laatste plan op dit moment beoordeeld en welke consequenties kan dat hebben voor het regionaal vervoerspatroon?

Met het oog op de besluiten, die in verband met het project in een later stadium zullen worden genomen, zijn vooral vergunningenprocedures van belang, in het bijzonder op grond van:

- de Wet ruimtelijke ordening
- de Boswet
- de Grondwaterwet
- de Wet op de waterhuishouding
- de Ontgrondingenwet
- de Wet bodembescherming
- de Afvalstoffenwet
- de Hinderwet
- de Wet geluidhinder
- de Wet verontreiniging oppervlaktewateren
- de Monumentenwet
- de Woningwet (bouwvergunningen).

40 Zie ook reacties nrs. 11 en 13 (bijlage 4).

41 Onder andere de plannen voor de zogeheten 'sprong over de Waal', waarvoor inmiddels ook een m.e.r.-procedure is gestart (zie ook inspraakreactie 4, bijlage 4).

42 Zie ook reactie 10 (bijlage 4).

6. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, MILIEU-ONTWIKKELING EN MILIEU-EFFECTEN

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

6.1 Algemeen

De **bestaande toestand** van het milieu dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven.

Voor de beoordeling van de gevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor is ook een beschrijving belangrijk van de te verwachten **autonome ontwikkeling** van het milieu, d.w.z. als noch de voorgenomen activiteit noch een van de alternatieven zal worden ondernomen. Onzekerheden bij deze beschrijving dienen duidelijk te worden aangegeven.

In het algemeen kan worden gesteld, dat de omvang van het studiegebied⁴³] wordt bepaald door de redelijkerwijs te verwachten reikwijdte van de effecten. In die zin is de beperking, die in de startnotitie wordt aangelegd als 'm.e.r.-gebied', voorbarig. Per milieu-aspect (bodem, water, lucht, fauna, flora, landschap, etc.) kan de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen en (deels) buiten het terrein liggen.

Het is van belang het kaartmateriaal bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu te presenteren op een (afhankelijk van het beschouwde aspect) voldoende gedetailleerde schaal.

De aanwezigheid van bijzondere, gevoelige en kwetsbare objecten (zoals het Personenbos met zijn vochtminnende vegetatie, het grondwaterbeschermingsgebied, het Hernensche en het Leursche Bosch, evt. het zogeheten Koentjesbos⁴⁴] e.d.) in het studiegebied verdienen bij deze beschouwing bijzondere aandacht.

De **milieu-effecten** zullen per alternatief verschillen. Zowel positieve als negatieve gevolgen voor het milieu dienen in het MER te worden aangegeven.

43 In dit hoofdstuk wordt gesproken van een studiegebied; dit in tegenstelling tot een plangebied (= dat gebied waarin de voorgenomen activiteiten of de alternatieven zullen kunnen plaatsvinden).

44 Zie inspraakreactie 4 (bijlage 4).

Het MER zal moeten aangeven, met welke voorspellingsmethoden de milieu-effecten zijn bepaald en welke mate van betrouwbaarheid aan deze methoden kan worden toegekend⁴⁵].

Bij de voorspelling van de milieu-effecten moet niet alleen worden beschouwd, wat de invloed op het milieu van normale bedrijfsomstandigheden zal zijn. Er dient ook een globaal overzicht⁴⁶] van de kans op en de omvang van de meest ernstige calamiteiten te worden opgenomen.

Bij de beschrijving van de milieusituatie, -ontwikkeling en -effecten dient naar het oordeel van de Commissie de meeste nadruk te liggen op onomkeerbare effecten voor met name het *landschap* - bijvoorbeeld de beleving van de landschappelijke overgang (reliëf) vanaf de Woeziksestraat en het aanzicht van de Woeziksestraat. Daarnaast dient met voldoende diepgang te worden ingegaan op de situatie van en de effecten op de bodem (inclusief het grondwater), flora en fauna, lucht en geluid. Indien de effecten van de alternatieven van elkaar verschillen, moet de informatie per alternatief worden beschreven.

De milieu-aspecten zullen bij voorkeur - en indien mogelijk - in kwantitatieve zin moeten worden beschreven. Dit geldt vooral voor die milieu-aspecten, die met prioriteit moeten worden behandeld⁴⁷].

6.2 Geomorfologie, bodem, grond- en oppervlaktewater

Het MER zal moeten ingaan op de volgende vragen en punten:

- welke bodemtypen zullen door de aanleg van het bedrijventerrein verdwijnen en of worden aangetast? In hoeverre wordt de zandrug van Wijchen naar Bergharen en Horssen aangetast?
- welke gevolgen heeft het eventuele grondverzet voor de bodemopbouw in het studiegebied?
- wat is het hydrologische effect in het gebied zelf en in de omgeving van de gewijzigde waterhuishouding van het plangebied (grondwaterstromingsrichting en -kwantiteit; grondwaterstanden/-trappen; grond- en oppervlaktewaterkwaliteit). Met name bij deze vraag moet onderscheid worden gemaakt tussen de periode bij aanleg van het terrein en de periode, waarin het terrein gereed en volgebouwd en in gebruik zal zijn.
- wat is de kans op verontreiniging van de bodem na ingebruikneming van het bedrijventerrein onder normale bedrijfsomstandigheden (bijvoorbeeld in verband met het tanken of opslaan van brandstof, of het morsen van vloeibare oplos- of ontvettingsmiddelen)? welke kans be-

45 In dit verband wijst de Commissie op de reeks *Voorspellingsmethoden m.e.r.*, die in opdracht van de Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is samengesteld.

46 Dit overzicht kan uitgaan van bestaande informatie.

47 Voor landschappelijke aspecten zal een kwantitatieve weergave moeilijk zijn.

staat er voor verontreiniging van de verschillende grondwaterpakketten? welke risico's kan dit, op korte en langere termijn opleveren voor het drinkwaterpompstation Beuningen ten westen van het geprojecteerde bedrijventerrein? Hierbij dienen ook risico's te worden beschouwd, die kleiner zijn dan wat de voorschriften voor grondwaterbescherming (25-jaarszone) aangeven.

- wat is de kans dat, ingeval van een calamiteit, het bluswater bodem- of waterverontreiniging kan veroorzaken en wat zal in dat geval de ernst en omvang van deze verontreiniging kunnen zijn?

6.3 Landschappelijke en ecologische aspecten

Het bestaande landschap moet worden gekarakteriseerd⁴⁸; het MER moet aangeven, in hoeverre dit zal worden aangetast. Tevens moet worden beschreven, welke landschappelijke elementen (o.a. relictten) en relaties zullen verdwijnen, wat er voor terug komt en hoe bestaande elementen worden opgenomen in het nieuwe landschap. Aangegeven moet worden, of enkele functionele elementen binnen het gebied (zoals het kinderdorp Neerbosch, de ponyclub De Viersprong) bij een 'open eind fasering' kunnen blijven voortbestaan in hun huidige functie⁴⁹.

Het MER zal duidelijk moeten maken, hoe en in welke mate het landschapsbeeld zal veranderen. Visueel-ruimtelijke effecten dienen bij voorkeur te worden geïllustreerd met behulp van kaarten, tekeningen en fotomontages, met aanzichten, profielen en vogelvlucht-perspectieven vanuit enkele richtingen. Hierbij zal tevens moeten worden ingegaan op mogelijke aantasting van de beleving van het gebied.

Ten aanzien van de aantasting of verdwijning van landschapselementen door de aanleg van het bedrijventerrein vraagt de Commissie aandacht voor:

- de structuur van het landschap (de openheid van het komgebied tussen de zandrug waar Wijchen op is gelegen en de oeverwal waar Beuningen en Ewijk op zijn gesitueerd, nederzettingsspatronen, verkavelingspatronen en patronen van wegen en waterlopen) en de cultuurhistorische aspecten
- bouwhistorische elementen (onder andere boerderijen)
- archeologische objecten. Een systematische archeologische inventarisatie wordt, gelet op de vonsten in dit gebied, noodzakelijk geacht⁵⁰.

48 Zie ook reactie 11 (bijlage 4).

49 Zie ook inspraakreactie nr. 6 (bijlage 4).

50 Zie hierover de brief van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek d.d. 5 april jl. (bijlage 5 bij dit advies).

Het MER moet aangeven, welke plante- en diersoorten in het studiegebied voorkomen. Ingegaan moet worden op de floristische soortenrijkdom en de landelijke betekenis hiervan⁵¹]. Niet alleen bloemplanten, maar ook mossen, lichenen en paddestoelen moeten hierbij worden beschouwd. Het MER moet tevens informatie geven over de cultuurhistorische waarde van oude boomaanplant⁵²].

Het MER dient duidelijk te maken, welke ecologische structuren en patronen binnen het studiegebied bestaan⁵³]. Daarbij dient o.a. aandacht te worden geschonken aan bestaande trekroutes van dieren en fourageergebieden. Welke dieren kunnen schade ondervinden van de voorgenomen activiteit of alternatieven (vogels⁵⁴], amfibieën, reptielen, zoogdieren⁵⁵])? Beschreven moet worden, welke ecotypen en vegetaties in het studiegebied voorkomen en welke daarvan zullen verdwijnen of worden aangetast. Speciale aandacht dient te worden besteed aan de effecten op de dassen- en de populaties binnen de regio. De betekenis van eventuele aantasting van flora en fauna dient zo goed mogelijk te worden aangegeven.

6.4 Geluid

Het MER dient de bestaande en toekomstige geluidbelasting op en in de omgeving van het geplande bedrijventerrein weer te geven. Daarbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen verkeerslawaaï op de toe- en afvoerwegen van het terrein en de geluidbelasting die binnen het terrein zal optreden (verkeerslawaaï, industrielawaaï).

Bij deze weergave dienen de regels te worden gevolgd, die zijn vastgesteld in en bij de Wet geluidhinder.

6.5 Lucht

Het MER moet ten minste een globaal beeld schetsen van de veranderingen in de luchtkwaliteit als gevolg van de activiteiten op het bedrijventerrein (inclusief de te verwachten extra verkeersbewegingen) en eventueel als gevolg van het (geheel of gedeeltelijk) verdwijnen van de agrarische bedrijvigheid in het plangebied.

Daarnaast dient onderzocht te worden welke luchtverontreiniging en hinder (roet en stank) op kan treden ingeval van brand (bijvoorbeeld van brandstof- of afvalopslag).

51 Zie ook inspraakreactie 9 (bijlage 4).

52 Zie inspraakreactie 10 (bijlage 4).

53 In de inspraak zijn genoemd de relaties tussen de groengebieden in Hees, Neerbosch en Lindenholt en het Personenbos en het komgrondengebied (reactie 2, bijlage 4).

54 Ook ganzen en zwanen (zie reactie 11 in bijlage 4).

55 Gedacht kan worden aan reeën, vossen, bunzingen (zie reactie 2, bijlage 4).

6.6

Woon- en leefklimaat

Het MER moet aangeven, wat de (extra) hinder is in de omliggende woonbebouwing. Hierbij moeten niet alleen de effecten worden beschouwd van de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor, maar ook van secundaire activiteiten (toename verkeer op heliport, wijziging van patronen en intensiteiten van het wegverkeer, e.d.). Zo goed mogelijk dient te worden nagegaan, of het recreatief gebruik van het plangebied zal wijzigen en zo ja, welke consequenties dit zal (kunnen) hebben voor de omliggende gebieden. In hoeverre kan de functie van het gebied als 'stedelijk uitloopgebied'⁵⁶ bijvoorbeeld bij een 'open eind fasering' nog geruime tijd worden gehandhaafd? Welke functies van studiegebied en omgeving worden geblokkeerd, als het bedrijventerrein wordt gerealiseerd?

⁵⁶ Zie ook reacties nrs. 10 en 13 (bijlage 4).

7.

VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenoemen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De (milieu-effecten van de) alternatieven moeten in relatie worden gezien met de autonome ontwikkeling van het milieu, waarbij de kaders van de ruimtelijke ordening en de normen en streefwaarden van het milieubeleid moeten worden beschouwd. Het tabellarisch aangeven van de milieugevolgen per aspect en per alternatief biedt een goede basis voor een onderlinge vergelijking van de alternatieven.

Overige onderdelen bij dit hoofdstuk van het MER kunnen zijn:

- een beschouwing over de mate waarin de initiatiefnemer bij elk van de alternatieven denkt zijn doelstelling(en) te kunnen verwezenlijken⁵⁷]
- een beschouwing over de positieve en negatieve gevolgen van ieder alternatief en de daarbij in het geding zijnde belangen
- een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect (waarbij afweging van ongelijksoortige milieu-aspecten dient te worden vermeden)
- een voorkeursvolgorde van de alternatieven op basis van 'milieuvriendelijkheid'. Criteria voor de afweging van ongelijksoortige milieu-aspecten dienen hierbij expliciet te zijn en zoveel mogelijk te worden ontleend aan openbare beleidsdocumenten.

Op grond Wabm is de initiatiefnemer niet verplicht om in het MER financiële aspecten aan de orde te laten komen. Desondanks zou een globale kostenvergelijking van de in beschouwing genomen alternatieven in het MER kunnen worden opgenomen. Hiermee kan de realiteitswaarde van de alternatieven beter worden beoordeeld.

57 Afhankelijk van de in het MER geformuleerde doelstellingen (zie hoofdstuk 3 van dit advies) kan dit bijvoorbeeld inhouden een vergelijking van de werkgelegenheidseffecten van de verschillende alternatieven. Hierbij valt niet alleen te denken aan een kwantitatieve vergelijking, maar ook aan een kwalitatieve beschouwing: in hoeverre kunnen de in het MER beschouwde alternatieven (inclusief de voorgenoemen activiteit) dat type werkgelegenheid bieden, die past bij het werkzoekendenbestand van de arbeidsbureaus?

Overigens is dit laatste in het kader van m.e.r. niet verplicht.

8. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER dient aan te geven, welke van de gevraagde informatie niet kan worden geleverd, evenals de reden waarom en de betekenis van deze leemten voor de besluitvorming. Daarbij kunnen ook worden vermeld:

- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens
- gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden
- andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden in de voorspelde milieugevolgen op korte en langere termijn.

9. EVALUATIE

De vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie en behoren mede te worden betrokken bij een in concept op te stellen evaluatieprogramma van de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu. Daarnaast kan het evaluatieprogramma maatregelen voor controle en nazorg bevatten. Een concept-evaluatieprogramma kan in het MER reeds worden opgenomen.

Het evaluatieprogramma zal in ieder geval dienen in te spelen op de mate van flexibiliteit, die met de vaststelling van het bestemmingsplan voor Groot Bijsterhuizen wordt geschapen. Indien het bestemmingsplan/de bestemmingsplannen slechts een globale indicatie bevat(ten) van toe te laten bedrijven, zal het om een milieuhygiënisch en landschappelijk verantwoorde situatie te garanderen noodzakelijk zijn ook ná vaststelling van het plan/de plannen milieu-overwegingen een rol te laten spelen in het acquisitiebeleid, het uitgiftebeleid, de zonering en de fasering die daarbij worden aangehouden, en bij het beheer van het terrein. Dit geldt des te zwaarder, omdat het bedrijventerrein in principe bedoeld is voor een lange periode, en omdat op dit moment een aantal initiatieven in procedure is of wordt gebracht met mogelijk ingrijpende consequenties voor de regionale situatie (met name de plannen voor de Betuwespoorlijn en voor de woningbouwlocatie Waalsprong).

In dit verband zou de Commissie tevens willen stimuleren om al in een vroeg stadium gedachten te ontwikkelen over de beheerwijze (wordt het beheer in handen gelegd van een privaatrechtelijk lichaam of niet?) en de manier waarop wordt gecontroleerd, of de milieu-effecten niet ernstiger zullen worden dan in het MER zal worden aangegeven.

10.

SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting dient de belangrijkste elementen van het rapport te presenteren:

- motivering van het belang van het voornemen
- keuze en motivering van de beschouwde alternatieven, waaronder het meest milieuvriendelijke alternatief
- beschrijving van de bestaande milieusituatie (mede ten behoeve van de evaluatie)
- zo objectief mogelijke beschrijving en voorspelling van de effecten van de verschillende alternatieven
- vergelijkende beoordeling van de (milieu-effecten van de) alternatieven met als referentie
 - de bestaande milieusituatie;
 - de autonome milieu-ontwikkeling en
 - de normen en uitgangspunten van het milieubeleid.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor
de inhoud van het milieu-effectrapport
bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen

(Bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.

Stuurgroep Groot Bijsterhuizen

Secretaris: R. Duifhuizen
Postbus 571
6500 AN Nijmegen
Telefoon 080-292763

Aan de Commissie van de
milieu-effectrapportage,
Postbus 2345,
3500 GH UTRECHT.

T.a.v. drs. R.C.J.M. Klerks.

Ontvankelijk op	060626
15 FEB. 1991	
425.91	
340 - 1 t/m 3	
Sc/Prop/Bibl/Hcl	

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:

EZ10/Duifhuizen

Onderwerp:

Milieu-effectrapportage bedrijven-
terrein Groot Bijsterhuizen.

Per brief van 6 februari 1991 hebben wij de Raad van de gemeente Wijchen de Startnotitie voor de MER inzake de ontwikkeling van het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen, overeenkomstig artikel 41 L vierde lid en artikel 41 M tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne aangeboden.

Als initiatiefnemer treedt op de Stuurgroep Groot Bijsterhuizen waarin het gemeentebestuur van Wijchen en Nijmegen zijn vertegenwoordigd.

De officiële bekendmaking van de startnotitie heeft plaatsgevonden/zal plaatsvinden op woensdag 13 februari 1991 in "de Gelderlander" en het Wijchens huis-aan-huisblad "Wegwijs".

Ten behoeve van inspraak op richtlijnen ligt de startnotitie met ingang van 14 februari 1991 gedurende één maand (tot en met 14 maart 1991) ter inzage.

Wij hebben de hierna genoemde wettelijke adviseurs gevraagd advies uit te brengen door toezending van een startnotitie en een afschrift van de publicatie, te weten aan:

- de Inspecteur Milieuhygiëne in de provincie Gelderland;
- de Inspecteur van de Ruimtelijke Ordening van de provincie Gelderland;
- de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Gelderland;
- de provincie Gelderland, dienst Ruimte, Wonen, Groen en dienst Milieu en Water.

Wij verzoeken U de gemeenteraad van Wijchen binnen twee maanden en conform artikel 41 N van de W.A.B.M. advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het MER.

de Voorzitter,
drs. J. Roelofs

Bijl.: 6.

de Secretaris,
R. Duifhuizen,

Po.

13 FEB. 1991

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking uit "de Gelderlander" d.d. 27 februari 1991

GEMEENTE WIJCHEN
centrum in tweestroomland

**Voorlichtings-
bijeenkomst/hoorzitting
Starmotie Milieu-
effectrapportage
Ontwikkeling
Bedrijventerrein
Groot-Bijsterhuizen**

Op 13 maart 1991, omvang 19.00 uur, vindt er in het kasteel-raadhuis te Wijchen een voorlichtingsbijeenkomst/hoorzitting plaats in het kader van de inspraakprocedure rond de op te stellen richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) voor de ontwikkeling en aanleg van het bedrijventerrein „Groot-Bijsterhuizen“.

Het gebied, waarvoor het MER zal worden opgesteld, omvat ca. 350 ha en wordt begrensd door:

- de grens met de gemeente Beuningen in het noorden;
- de weg Schoemaker-Gagelvenseweg in het westen;
- de spoorlijn Nijmegen-Den Bosch in het zuiden, inclusief de strook tussen de spoorlijn en de Van Rosenbergweg in het zuid-oostelijke plandeel;
- de A73 in het oosten.

In dit gebied zal (nog) ca. 150 ha bedrijventerrein worden ontwikkeld.

Initiatiefnemers zijn de gemeentebesturen van Wijchen en Nijmegen. Zij hebben de Stuurgroep Groot-Bijsterhuizen in het leven geroepen om de ontwikkeling voor te bereiden en te doen uitvoeren.

De genoemde gemeentebesturen zijn voornemens om op het bedrijventerrein Groot-Bijsterhuizen diverse activiteiten te realiseren, die onderscheiden kunnen worden in de vestiging van bedrijven met vervoers- en logistieke functies, industriële bedrijven en dienstverlenende en toeleverende bedrijven.

Het MER wordt gemaakt ter voorbereiding van het bestemmingsplan, dat voor het Wijchense gedeelte van het bedrijventerrein zal worden opgesteld. Voor dit gebied heeft de gemeenteraad van Wijchen op 24 januari jl. een voorbereidingsbesluit genomen. De gemeente Wijchen heeft voor haar plangebied reeds een bestemmingsplan in procedure.

Basis voor o.m. de inspraakprocedure vormt de zogeheten Starmotie Milieu-effectrapportage Ontwikkeling Bedrijventerrein Groot-Bijsterhuizen. Zoals eerder bekendgemaakt, ligt deze motie tot en met donderdag 14 maart 1991 op de volgende adressen ter inzage:

- gemeentekantoor Wijchen, Kasteellaan 22-24, Wijchen, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling (openingsuren 08.30-12.30 uur en op woensdag ook van 16.00-18.00 uur);
- kantoorgebouw Metterswane, Stationsplein 13, Nijmegen, kamer 2.04 (openingsuren 09.00-12.30 uur).

Overeenkomstig artikel 41 n, lid 3 van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne wordt eenieder in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

De opmerkingen kunnen tot en met 22 maart 1991 worden ingediend bij de raad van de gemeente Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.

Voor een nadere toelichting kunt u zich wenden tot de projectleider, de heer R. Duifhuis, Dienst Economische Zaken, Stationsplein 13, Nijmegen, kamer 4.01, tel. 080-292763.

Wijchen, 27 februari 1991

Burgemeester en Wethouders van Wijchen,
De burgemeester, dr. J. J. M. Franssen
De secretaris, H. R. M. G. Maas

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Stuurgroep Groot Bijsterhuizen

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Wijchen

Besluit: vaststelling van een nieuw bestemmingsplan buitengebied, dat het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen vastlegt (Besluit m.e.r., bijlage C, categorie 20)

Activiteit: De gemeenten Nijmegen en Wijchen, vertegenwoordigd in de Stuurgroep Groot Bijsterhuizen, willen (na een onderzoek naar de regionale behoefte aan bedrijventerreinen) een grootschalig bedrijventerrein realiseren, dat grotendeels op Wijchens grondgebied ligt.

Stand van zaken: Op 24 januari 1990 nam de gemeenteraad van Wijchen een voorbereidingsbesluit in verband met de voorgenomen wijziging van de bestemming van een terrein in het noordoosten van haar grondgebied tot bedrijventerrein. Al eerder, bij het voorontwerp-structuurplan 1990 had deze gemeente duidelijk gemaakt rekening te houden met de mogelijkheid in dit gebied een bedrijventerrein aan te leggen; in 1990 waren hier echter nog enkele voorwaarden aan gekoppeld. Op 13 februari 1991 maakte de gemeente Wijchen in enkele lokale kranten bekend, dat zij de m.e.r.-procedure startte voor het plan om, grotendeels op haar grondgebied, het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen te realiseren. Nijmegen was al eerder voor Bijsterhuizen-Zuidoost (het Nijmeegs deel van het bedrijventerrein) een artikel-19-procedure ingevolge de Wet Ruimtelijke Ordening gestart, had al een belangrijk deel van de grond aangekocht, en een terrein uitgegeven. Het Nijmeegs deel omvat ca. 50 ha bruto; aangezien de m.e.r.-plicht geldt voor terreinen van 100 ha of meer, is geredeneerd, dat voor de besluitvorming over dit deel van het terrein geen m.e.r.-procedure hoeft te worden doorlopen.

Wijchen organiseerde op 13 maart een voorlichtingsbijeenkomst/hoorzitting. De Commissie legde op 19 maart 1991 een locatiebezoek af en overlegde op 8 april 1991 met een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag en van de initiatiefnemer over een concept van dit richtlijnenadvies.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. F.A.M. Claessen (adviseur)

ing. D. Hamhuis (adviseur)

mr. C. Lambers

ir. K. Veldhuis (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. M. Odijk.

BIJLAGE 4

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie m.e.r.
1.	200391	Provincie Gelderland	Arnhem	270391
2.	210391	Stichting Werkgroep Milieu- beheer voor het stadsgewest Nijmegen	Nijmegen	270391
3.	210391	Gemeente Beuningen	Beuningen	270391
4.	210391	T. Sengers	Wijchen	270391
5.	200391	Noordbrabantse Christelijke Boerenbond, afdeling Wijchen	Wijchen	270391
6.	190391	C. Derks	Wijchen	270391
7.	210391	Natuur en Milieu Wijchen	Wijchen	270391
8.	200391	A.C.N. Laurant G.H.S.Cr. Laurant-Jansen	Wijchen	270391
9.	210391	Werkgroep A73/Bijsterhuizen	Nijmegen	270391
10.	210391	Groen Links Beuningen en Milieudefensie regio Nijmegen	Weurt	270391
11.	190391	Min. van Landbouw, Natuurbe- heer en Visserij, directeur LNO provincie Gelderland	Arnhem	020491
12.	080391	Inspectie van de volksgezond- heid voor de hygiëne van het milieu voor Gelderland	Arnhem	020491
13.	150391	Inspectie van de ruimtelijke ordering in de provincies Overijssel en Gelderland (in- spectie Oost)	Deventer	020491

BIJLAGE 5

Brief van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek d.d. 3 april 1991

Rijksdienst voor het
Oudheidkundig
Bodemonderzoek

Kerkstraat 1
3811 CV Amersfoort
Telefoon 033-634233

ROB	
5 APR. 1991	
975/91	
340-37 / 21-8	
od / MH	

dr. prof. dr. W.J.H. Willems

nummer
van brief
onderwerp

198 Mz/Rh/mk
MER Wijchen - Groot
Bijsterhuizen, SAI-AAI

Commissie voor de Milieu-
effectrapportage
Mariaplaats 31
3511 LH Utrecht

Amersfoort, 3 april 1991

In het plangebied liggen vindplaatsen (zie bijlage) met resten van bewoning uit het Mesolithicum, het Neolithicum, de Bronstijd, de IJzertijd, de Romeinse Tijd en uit de Middeleeuwen. De vindplaatsen doen zich voor in het zuiden van het gebied, in de strook hoge gronden die als zodanig deel uitmaken van de brede gordel van gesloten rivierduinen van Wijchen. De gordel, waartoe ook het MER-plangebied buiten het plangebied behoort, is altijd intensief bewoond geweest! Het feit dat de vindplaatsen binnen het (MER-)plangebied gelegen zijn nabij de overgang van de hoge naar de lage gronden in het noorden verleent hun een extra dimensie.

Van de vindplaatsen in het (MER-)plangebied geldt dat zij betrekking hebben op incidentele waarnemingen, zich uitstrekkende over diverse decennia voor heden. Zij zijn nimmer onderwerp geweest van een systematische behandeling, op grond waarvan terreinen en gebieden zouden kunnen worden aangeduid, die een plaats hebben in de beleidssfeer van de archeologische monumentenzorg en de planologie. Nu de ontwikkeling van het bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen actueel is, is het moment aangebroken de genoemde systematische behandeling aan de orde te stellen. De uitwerking zou bij voorkeur dienen te geschieden in de vorm van een AAI (Aanvullende Archeologische Inventarisatie), op te dragen aan de Stichting RAAP (Regionaal Archeologisch Archiverings Project) te Amsterdam. Het boven reeds omschreven doel kan worden bereikt door:

- I het inventariseren van:
 - de archeologische potentie, gekoppeld aan het in kaart brengen van afgravingen c.q. ontgravingen in het verleden;
 - vindplaatsen middels een systematische veldverkenning, en
- II het waarden van de sub I verkregen gegevens ter aanduiding van aandachtsgebieden, als daar zijn attentiegebieden, meldingsgebieden en te beschermen gebieden.

bijlagen

 drs. R.S. Hulst,
 provinciaal archeoloog van
 Gelderland.